

Hamnen är en samlingsplats för båtlivet. På bilden Lidingö Båtklubbs 90-årsjubileum 2012.

Båtlivets hjärta eller parkeringsplats?

Stressen rinner av när man svänger in till hamnen. Plötsligt är det bara här och nu som gäller. I hamnen stuvas allt ombord, ungarna gör sig hemmastadda och de vuxna kan varva ner lite grand även om genomföringen, som läcker lite, måste fixas. Text: Lars Afzelius Foto: Roland Brinkberg

PÅ "LJUGARBÄNKEN" I

hamnen finns det sällan plats eftersom platserna är förbehållna de äldre medlemmarna. Många besökare utan båt kopplar också gärna av i hamnen.

Själva brygglivet tenderar att öka och allt fler bor över i sina båtar utan att lämna hemma-hamnen. Många båtöreningar anpassar bekvämligheterna efter behov och önskemål. Grillplatser byggs ut, Wifi installeras, bastuflottar dyker upp och sittbrunnen är ofta det nya vardagsrummet för umgänge när man tar sig ner till båten för att umgås en stund på kvällen.

Om man tittar in bakom kulisserna för hamnverksamheten så hittar man ett omfattande regelverk med lagar och bestämmelser som måste följas. Båtöreningens styrelse har också ett tydligt ansvar för hela hamnverksamheten, som spänner över flera områden och kan jämföras med ett mindre företag i sin omfattning. Innehållet i Svenska

Sjös Båtklubbsförsäkring visar också på vilken bredd båtklubbens verksamhet kan ha.

- Miljöengagemanget innebär krav på spolpatta, toatömningsstation, miljöstation, länsor vid oljespill, hantering av bottenfärger, slipning och blästring av båtbottnar, avfallshanteringsplan, sopsortering, provtagningar, miljöinspektioner m m.

- Underhåll eller inköp av bryggor är en del av hamnverksamheten, vilket kräver både kompetens, kapital och återkommande reparationer i vilket även återkommande undervattenskontroller av schacklar m m för bryggors förtöjning ingår.

- Elinstallationer, som alla tycks kunna utföra, men få är auktoriserade för, ska uppgraderas för att klara av värmare, vattenkokare, batteriladdare, kylskåp m m för att undvika ständiga elavbrott.

- Räddningsutrustning på bryggorna och inspektioner av kommuns Räddningstjänst, som

också inspekterar brandskyddsutrustning och beredskap mot oljeutsläpp.

HÖST OCH VÅR är intensiva perioder, båtar lyfts och sjösätts och förflyttas med truck i hamnen samtidigt som biltrafik förekommer. Mastkranar ska besiktigas och vajer och block kontrolleras regelbundet. Numera tvingar också utländska stöldligor oss båtägarna att installera övervakningssystem och organisera bevakning i hamnen.

Det är lätt att inse att det pågår olika verksamheter i en fritidsbåtshamn nästan dygnet runt och ansvaret åvilar ständigt styrelsen i föreningen. Man får heller inte glömma löpande administration, ekonomi, bokföring, juridik- och momsfrågor och alla stadgeåtaganden.

En enkät inom Svenska Båtunionen 2017 visade att över 85 procent av alla båtklubbar äger eller arrenderar en egen hamn och då oftast av en kommun. För

dessa båtklubbar är ovanstående exempel på verksamheter ingen nyhet och förekommer i mer eller mindre omfattning i alla klubbar.

I framtiden lär det beslutas om fler miljöbestämmelser för båtlivet, vilka ställer nya krav på både klubbar och enskilda båtägare. Glöm heller inte kommunernas självbestämmande, vilket kan innebära helt olika beslut för båtklubbar i samma fråga i olika kommuner.

HAMNEN ÄR IDAG och framöver ett nav och centrum för båtlivet och den ideella styrelsen med sina brister och förtjänster bär hela ansvaret för verksamheten. Dessa cirka 800 föreningsstyrelser är värda en egen hamnkommitté med huvuduppgift att ge support i alla förekommande hamnfrågor och gärna också tillgång till en och annan utbildad hamncoach ute i landet.

Hamnens stora betydelse för båtlivet är uppenbar och hamnen är det enskilt viktigaste inslaget. ☺

Språkförbistring och missförstånd

I DAGLIGT TAL är vi oförsiktiga när Svenska Båttunionens (SBU) ambitioner och verksamheter kommer på tal. Varför gör inte SBU någonting? Va, är jag med i SBU, det hade jag ingen aning om. Hör aldrig något från SBU och vad får vi för pengarna egentligen, o s v.

Det är dags att se över vårt språkbruk när vi talar om SBU och vad som görs och inte görs. Svenska Båttunionen är en riksorganisation med enskilda båtägare, båtklubbar, regionala båtförbund inklusive två nationella båtklubbar, SBU styrelse, utsedda arbetskommittéer och SBU kansli. Att lite slarvigt fälla omdömen om SBU men inte adressera sina synpunkter till den det berör, till exempel till styrelse eller kansli ger ingen trovärdighet i interna diskussioner. Kan det vara så att båtförbunden är otydliga i sina beslut om mål och vilken verksamhet som ska genomföras?

Förbund och klubbar är precis lika viktiga delar i SBU verksamhet och svepande omdömen som saknar en tydlig adress innebär att ingen känner ansvar för det som ska uppnås. Glöm inte bort visionen – Tillsammans skapar vi det goda båtlivet – som tydligt betonar att vi alla har ett ansvar för SBU:s verksamhet.

Det är dags att bli mycket tydligare mot varandra om vad vi vill och hur vi uppnår det vi vill. Nedanstående mall är ett exempel på frågeställningar och svar, vilken kan vara användbar för att konkretisera vad man vill och på vilket sätt det kan göras.

VILKA ÄR VI?

Vi är cirka 170 000 medlemmar i 900 båtklubbar som med ideella krafter vill utveckla båtlivet och värna vår miljö med dess för oss viktiga natur- och friluftsupplevelser. Svenska Båttunionen har funnits sedan 1928 och är landets största fritidsbåtsorganisation som vill ta ansvar för båtlivets utveckling

VAD VILL VI?

- Alla ombord ska ha tillgång till flytväst som bärs av alla under färd, även den ensamme mannen i sin eka.
- Alla har erforderlig kompetens för den båt som framförs.
- Bedriva ett aktivt miljöarbete som omfattar alla våra båtägare.
- Erbjuda fritidsbåthamnen, som för de flesta båtklubbar innebär en omfattande och ansvarsfull verksamhet, en kvalificerad support vad avser administration, arbetsmiljö och hamnsäkerhet m m.
- Ha en demokratiordning som stimulerar alla att engagera sig ideellt.

HUR GÖR VI?

- Upprepade informationskampanjer i till exempel viktiga sjösäkerhetsfrågor.
- Båtförbunden är huvudmän för all utbildning och ungdomsverksamhet, gärna i samverkan med t ex studieförbund, Kryssarklubben eller seglarskolor.
- Samlar kompetens från båtklubbar i viktiga kommittéer med ansvar för t ex sjösäkerhet, miljöarbete, BAS och juridik m m för uttalad support till båtklubbar.
- Ser över regelverk för inflytande.

HUR KAN VI BLI BÄTTRE?

- Genom bättre kunskaper om våra båtägare och klubbars villkor.
- Med ordentliga utvärderingar av olika delar av verksamheten och mätning av målluppfyllnad.
- Utveckla mötesmetoder och teknik för att minska olika hinder för deltagande i styrelsearbete.
- Kommunicera information mot avsedda målgrupper direkt utan mellanstation.

- Tydliga mål för verksamheten. För 2019 fanns ett uppdrag att utbilda samtliga båtklubbars registeransvariga i hantering av personuppgifter. Hur har det gått med den målluppfyllnaden?

Vi kan bli mycket tydligare om vad vi vill och hur det omsätts i verksamhet.

Lars Afzelius är båtpolitisk skribent i Båtliv. Han är även krönikör med frihet att framföra sina egna åsikter om svensk båtpolitik.

Maila gärna dina åsikter om båtpolitik: Lars.Afzelius@batliv.se

CORTEX

Världens mest avancerade VHF med SOTDMA smartAIS och övervakning.

VHF - AIS - MONITOR

Cortex är en kombinerad AIS och VHF. Det gör det möjligt att peka på ett mål på skärmen och ringa upp fartyget.

Cortex är en höghastighets SOTDMA AIS transponder. En innovativ produkt som gör din navigering säkrare.

Cortex har övervakningsfunktioner som gör att du kan få varning i din telefon om t.ex. båtens position förändras.

vesper

Läs mer om Vesper Cortex på comstedt.se

COMSTEDT